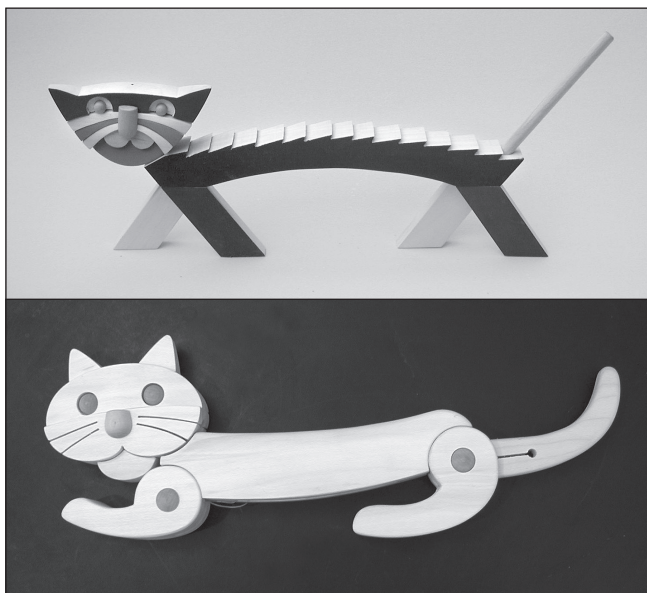

MUZEUM LOUTKÁŘSKÝCH KULTUR
V CHRUDIMI

Vás srdečně zve
na výstavu

Dřevěné hračky – nehračky Václava Kubáta

v muzejní galerii
Břetislavova čp.75

Vernisáž se koná
ve středu 23. ledna 2008 v 17 hodin.
Výstava je otevřena do 30. března 2008
úterý – pátek 9 - 12, 13 - 17 hodin,
sobota – neděle 13 - 17 hodin.

slova Václava Kubáta, celoživotního hračkářského praktika i pedagoga, muže, který byl u zrodu hračkářského oboru na Střední uměleckoprůmyslové škole Praha – Žižkov, který byl u zrodu poválečné slávy české dřevěné hračky.

Ve druhé polovině minulého století se česká hračkářská škola rozvinula nebyvalou měrou. Vpád nadnárodní produkce od 90. let však ovlivnil, ne-li přímo omezil možnosti originální autorské tvorby. Většina podniků a družstev změnila svůj výrobní program, a tak se tvorba umělců přesunula od navrhování (designu) k autorské tvorbě (originály nebo malé autorské série). Představení této tvorby na výstavách tak plní i širší kulturní poslání, je prostředkem, který - jak chceme věřit - může kultivovat náš život.

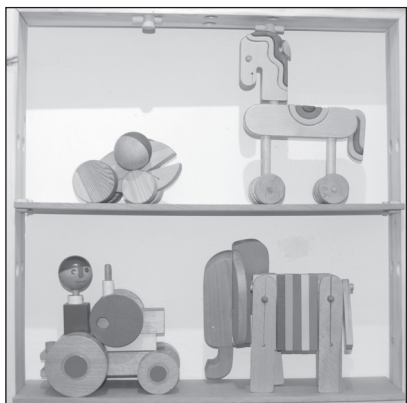
Oskar Brůža, prosinec 2007

MUZEUM LOUTKÁŘSKÝCH KULTUR
V CHRUDIMI

Dřevěné hračky – nehračky Václava Kubáta

Václav Kubát
(nar. 1934
v Chudenicích
u Klatov)
získal vztah
ke dřevu
v rodinném
prostředí - jeho
otec (také
Václav) byl
tesařem, vyráběl
však ze dřeva

i jiné výrobky a v předvánočním období i hračky. Nikdy nepochyboval o tom, že jeho syn je pro dřevo a jeho zpracování předurčen. Na výtvarné umělecké zpracování dřeva nepomýšlel a přál si mít syna kolářem.

Vlivem odborných učitelů M. Peška a J. Hřebíčka se V. Kubát přihlásil ke studiu na Ústřední školu bytového průmyslu v Praze na Žižkově do oboru soustružení dřeva. Profesori Markup a Kment jej tam vedli i k samostatné výtvarné činnosti. V roce 1952 byla škola změněna na Vyšší umělecko-průmyslovou školu a z oddělení soustružnického vzniklo oddělení tvorby hraček a dekorativních předmětů, jehož vedením byl pověřen prof. Viktor Fixl. Program tvorby hraček byl pojímán ve všech souvislostech jako profesionální práce, včetně navrhování a realizace. Uvažovány byly požadavky psychologické, pedagogické, obsahové i technologické.

Navíc práce školy byla propojena s výrobou, část návrhů se do výroby dostala a naopak některá zadání z požadavků výroby vycházela. Nové oddělení

školy se stalo
na dlouho
centrem všeho
hračkářského
dění. Byl
položen základ
uměleckému
oboru, jemuž
se Václav Kubát
věnuje po celý
svůj život.
Profesně

i společensky rozvoji oboru prospěla úspěšná prezentace Československé republiky na světové výstavě v Bruselu (1958). Část expozice zaměřenou na dětský svět koncipoval Jiří Trnka; prof. Fixl spolu s V. Kubátem realizovali část „město“; několik vystavených hraček bylo vyrobeno podle samostatného návrhu V. Kubáta (figurky, zvířátka, dřevěné pohyblivé hračky, autíčka, tramvaj). Roku 1963 se V. Kubát stal vedoucím výtvarníkem vývojového oddělení družstva Výtvarná řemesla Praha; současně začala i Kubátova dráha pedagogická. Začal vyučovat na své mateřské Střední uměleckoprůmyslové škole na Žižkově nám. v Praze, nejdříve praktické předměty, později technologii a výtvarné disciplíny včetně navrhování hraček a užitkových předmětů. Jeho „rukama“ prošlo na 250 studentů, z nichž mnozí pokračovali na vysokých školách v oborech design, ilustrace, animovaný film, loutkářství, scénografie, architektura, textilní tvorba, ale i pedagogika, dějiny umění apod.; někteří

zůstali tvorbě
hraček věrní.
Pedagogickou
práci Václava
Kubáta
doplňuje i práce
organizační.
V roce 1992
založil Sdružení
pro hru a hračku
(výrobci,
obchodníci,

teoretici, výtvarníci) a v roce 1994 Asociaci hračka jako součást Unie výtvarných umělců ČR; oběma sdružením dodnes předsedá. Současně se vznikem Sdružení pro hru a hračku inicioval a vytvořil pravidla soutěže o správnou hračku. Šlo o to najít a ohodnotit takové hračky, které je možné doporučit školám i odpovědným rodičům. Do soutěže se přihlašují jak výrobci, tak distributoři, firmy i jednotlivci. Každá vybraná hračka získává diplom s právem užívat označení „Správná značka – vybráno odborníky“. Za uplynulých 15 let získalo toto označení na devadesát hraček.

„Hračka je předmět sloužící k spontánní hře dítěte. Měla by odpovídat jeho věku, mít velikost přiměřenou ruce a být zhotovena z materiálů dítěti příjemných a přitom trvanlivých a odpovídajících požadavkům hygieny i bezpečnosti. Tvarově by neměla kazit vkus, obsahově by naopak měla být sice srozumitelná, ale zároveň nechávat prostor pro fantazii. Její tvůrce se musí opírat o poznatky odborníků a navíc se vžít do role dítěte.“ To jsou

